

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

จิตเป็นธรรมชาติ

ก่อนจั่งหัน

ฉันจั่งหันนี้พระหนุ่มพระน้อยรู้สึกจะวุ่นวายนะ พระธรรมดาหมายถึงพระแกไม่ วุ่นวาย พระหนุ่มพระน้อยนี้ฉันลงไปยังไม่ถึงไหนองค์นั้นอ้อมองค์นี้อ้อม องค์นั้นออกองค์นี้ออก สุดท้ายเจ้าของไม่อ้อมก็ต้องออก อายุเขาเข้าใจไหมล่ะ เคยเป็นมาแล้ว องค์นั้น อ้อมองค์นี้อ้อมมาทางนี้ยังไม่ได้อ้อมอะไรเลย อายุซิ ออก ออกไปแล้วมันก็ไม่อ้อม แต่มัน หากเป็น ก็ดีอย่างหนึ่งใจนะอายุเขาอายุเพื่อนฝูง หมายถึงกรรมฐานนะ

หลังจั่งหัน

สัตว์โลกนี้มีอุปนิสัยหนาบางต่างกัน ดังที่ท่านแสดงไว้ว่า อุกฤษฏัตถุญ วิป จิตัตถุญ เนยยะ ปทปรมะ คือปทปรมะนี้หมดหวัง ถ้าเป็นคนไข้ไปก็เข้าไปห้องไอซียู จากห้องไอซียูก็ไปเลย ไม่ฟังเสียงหมอเสียงยา พวกปทปรมะพวกหนาที่สุด คนเราก็มี นิสัยต่างกัน แม้เราแต่ละคนดูตัวเองก็รู้สึกว่ามันเปลี่ยนของมันได้ด้วยการฝึกอบรม เปลี่ยนได้ๆ ท่านบอกไว้ก็ไม่เห็นผิดพระพุทธเจ้าแสดงไว้ละ อุกฤษฏัตถุญ พร้อมทั้งจะ บรรลุธรรมถึงความพ้นทุกข์อย่างรวดเร็ว วิปจิตัตถุญ รองกันลงมา เนยยะนี้อยู่กึ่งกลาง ทั้งจะไปทั้งจะอยู่ มีผู้แนะนำสั่งสอนบิณฑิโนก็ไปได้ เนยยะ แปลว่าผู้ควรแนะนำสั่งสอน หรือชักจูงไปได้ ใหล่งก็ได้ ใหล่งก็ได้ แต่ปทปรมะแล้วหมด เหมือนคนไข้ที่ไปก็เข้า ห้องไอซียู ออกจากห้องไอซียูก็เข้าโลง นี่ประเภทหนักมาก

จิตของเราเหมือนกัน ทีแรกนี่เป็นประเภทปทปรมะนั่นละ ถอยออกมาทีมา เนยยะ คือฝึกเข้าไปๆ ค่อยรู้เรื่องรูปร่างเข้าไป จากนั้นก็ขึ้นมาหานี้ละ บรรลุธรรมเร็วเข้า เป็นลำดับๆ จากการฝึกฝนจิตใจมีความคล่องแคล่วแกว่งแล้วหมุนตัวไป จน กลายเป็นหมุนตัวไปเอง เราจึงได้นำมาพูดให้พี่น้องทั้งหลายฟัง นี้เราก็ไม่เคยคิด ใน ตำรับตำราจะมีหรือไม่มีเราก็ไม่ค่อยเห็น ไม่ค่อยสนใจ แต่มาปฏิบัติตัวเองนี่ถึงมารู้ ที่ว่ากิเลสมันหมุนหัวใจสัตว์โลกอย่างนี้ตลอดมาโดยอัตโนมัติของมัน จะอะไรๆ ก็ตาม ตาหูจมูกลิ้นกายสัมผัสสัมผัสอะไรกิเลสจะทำงานๆ เพื่อวิภวณของจิต แต่ก่อนเราก็ ไม่ได้คิด คือมันเป็นอย่างนี้ด้วยกันสัตว์โลก

กิเลสทำงานบนหัวใจสัตว์ เรียกว่าทำงานเพื่อความหมุนเวียนเกิดแก่เจ็บตายไม่ มีสิ้นสุด ทีนี้พอมีธรรมเข้าไปๆ ห้ามล้อให้ช้าลงๆ แล้วหย่อนเข้ามาในภพชาติของ ตนๆ นั่นนะ มันบอกอยู่ในตัวของมันเอง จนกระทั่งมันหมุนเร็วละทีนี้ นี่ถึงขั้นการ บำเพ็ญสติปัญญาโดยอัตโนมัติ ทีนี้หมุนตัวตลอด หมุนกลับนะ คือกิเลสมันหมุน

มัดๆๆ เมื่อได้รับการอบรมจนกระทั่งถึงขั้นที่หมุนกลับนี้ละมันไปของมันเองนะ มันจึงได้ย้อนกลับมา อ้อ นี่กิเลสทำงานบนหัวใจสัตว์ หมุนเวียนเข้าไปเพื่อความเกิดแก่เจ็บตายไม่มีสิ้นสุดมันเป็นอย่างนั้น

เราจะรู้ได้ชัดเวลาจิตเรามีกำลังความสามารถเป็นลำดับลำดับแล้ว มันหมุนกลับของมัน หมุนแก๊ๆๆ เป็นอัตโนมัติเหมือนกัน อยู่ที่ไหนหมุนตลอดหมุนกลับ เวลามันหมุนเพื่อลุ่มจมมันก็หมุนของมันไปอย่างนั้น เวลาหมุนกลับนี้ก็แบบเดียวกัน เคยบอกแล้วอยู่คนเดียวอยู่กับใครไม่ได้ต้องอยู่คนเดียว ทั้งวันทั้งคืนระหว่างจิตกับกิเลสกับสติปัญญาหมุนกันนี้ไม่มีเวลาว่างเลย จนกระทั่งบางคืนนอนไม่หลับ กิเลสกับธรรมพีดกัน นี่ถึงขั้นมันพีดพีดอย่างนั้นนะ ลงทางจกรรมไม่รู้จักขึ้นจนก้าวขาไม่ออก คือมันหมุนอยู่ภายใน มันไม่ได้ออกข้างนอกว่าเข้าสายบายเย็นอะไร อันนี้ทำงานภายใน เหมือนนกมวยเข้าวงในกันกรรมการไปยุ่งไม่ได้ อันนี้ก็เหมือนกัน

นี่ละเวลาปฏิบัติมันก็รู้ตัวเองแต่ก่อนกิเลสมันหมุนมัดๆ ทีนี้พอธรรมมีกำลังแล้ว หมุนกลับๆ เร็วเข้าๆ จนกระทั่งขาดสะบั้นไปเลยกิเลสทั้งมวลไม่มีเหลือ จำขึ้นมา นั้นเรียกว่าหมดแล้ว มันรู้ชัดๆ ในภาคปฏิบัติของผู้ปฏิบัติ เพราะฉะนั้นการอบรมจึงเป็นของสำคัญมาก จิตใจจะปล่อยไว้เฉยๆ ไม่มีการอบรมมีแต่การพอกพูนตัวเอง มันก็หมุนเข้าไปเรื่อยที่นี้ พอกพูนตัวเอง ทีนี้เวลาธรรมมีกำลังมันหมุนกลับของมัน หมุนกลับถึงขนาดที่ว่ากลางคืนนอนไม่หลับ กลางวันยังจะไม่นอน มันหมุนของมันตลอด ทีนี้หมุนกลับนะ นั่น เป็นอย่างนั้น

เห็นชัดๆ ในผู้ปฏิบัติถึงธรรมขั้นนี้เป็น อยู่ที่ไหนมันไม่ว่างเวลามันหมุนกลับ ธรรมะตีกิเลสหมุนกลับ แม้ที่สุดฉันจึงหันอยู่นี้มันจะทำงานของมัน มันไม่ได้สนใจกับอาหารการกินรสชาติอะไร มันจะหมุนของมันอยู่ลึกๆๆ หมุนอยู่อย่างนั้นตลอด เหมือนกับกิเลสหมุนหัวใจ เราอยู่เฉยๆ คิดไปเรื่องใดมีแต่เรื่องกิเลสเต็มหัวใจ แต่เจ้าของไม่รู้ๆ เวลาธรรมะประเภทนี้เข้าเทียบกันแล้วมันเข้าใจ เวลาหมุนกลับมันก็หมุนแบบเดียวกัน หมุนตัวๆๆ ตำรับตำราทำนพุดไว้คงเส้นคงวาไม่ผิด มันผิดอยู่กับผู้ปฏิบัติ

จิตนี้เวลาเป็นกิเลสแล้วสัมผัสสัมพันธ์อะไรเป็นกิเลสทั้งนั้น เป็นตลอด นี่ก็เป็นหลักธรรมชาติของมันเอง เราไม่รู้ แต่เวลาจิตมันมีกำลังเข้ามาแล้วที่นี้มันหมุนกลับของมัน ละเอียดขนาดไหนตามต้อนเผากันແหลกๆ เลย นี่อำนาจของการฝึกฝนทรมาณตน เป็นอย่างนั้น จนกระทั่งถึงขั้นที่ว่านอนไม่หลับก็มี มันหมุนของมันเพื่อแก้กิเลส หมุนกลับ กลางคืนนอนไม่หลับแล้วกลางวันยังจะไม่หลับอีก นี่มันหมุนกลับของมัน

ที่นี้เวลาสุดท้ายพอกิเลสมันเสื่อมไปหมดแล้ว ผลของมันจะจำขึ้นมาภายในใจ เปิดโล่งหมดเลย ที่นี้มันก็รู้ชัดเจนนวามที่มันมัวหมองมืดตื้อที่ไหน ๆ มีแต่กิเลสครอบหัวใจ นั้นบอกแล้ว พอกิเลสลงจากหัวใจมากน้อย ๆ จนกระทั่งสิ้นสุดแล้วจิตนี้จะจำมาโดยลำดับ จำตลอด ท่านว่านิพพานเที่ยง คือธรรมชาตินี้มันเป็นธรรมชาติภายในจิตของผู้บำเพ็ญที่บรรลุนิพพานแล้ว เป็นธรรมชาติอยู่ภายในจิต ว่าจิตบริสุทธิ์ก็ว่าได้ ถ้าว่าจิตธรรมชาติสนิทใจมากนะเรา จิตนี้เป็นธรรมชาติแล้วสนิทใจ

นี่ละไม่สูญ สูญไปไหน ตกนรกหมกไหม้ก็กี่ปีกี่กลปีทุกซัขนาดไหนยอมรับว่าทุกซัแต่จิตไม่ยอมสูญ เวลาพลิกตัวกลับมาทางดีแล้วก็เหมือนกัน หมุนเข้าไปจนกระทั่งถึงที่สุดของวิภวณ ขาดสะบั้นไปหมดแล้วจิตเลยกลายเป็นธรรมชาติ นั้นสูญที่ไหนละ จิตนั้นเป็นธรรมชาติแล้ว หรือว่านิพพานเที่ยง ธรรมชาตินั้นแหละนิพพานเที่ยง ไม่สูญ จิตดวงนี้ไม่มีสูญ สุดท้ายก็ไปลงธรรมชาติ คือหมดทุกสิ่งทุกอย่างแล้วจิตก็เป็นธรรมชาติขึ้นมา

นี่ละการฝึก พระพุทธเจ้าฝึก ตรัสรู้ธรรมแล้วสวากขาตธรรมตรัสไว้ชอบหมดที่นี้ตามขั้นของธรรมของกิเลสที่จะแก้กันโดยลำดับลำดับจนกระทั่งถึงที่สุด ธรรมของพระพุทธเจ้าเป็นสวากขาตธรรมตรัสไว้ชอบแล้วทั้งนั้น ๆ เลย มันไม่มีผู้ปฏิบัติ ในตำรับตำรามันก็มีแต่ตำรับตำราตัวหนังสือ อ่านแล้วเลยกลายเป็นหนอนแทะกระดาศไป มันไม่ได้สนใจมาแก้กิเลสตามธรรมที่สอนไว้ในตำรา ถ้าปฏิบัติตามนั้นมันจะหนีไปไหนนะกิเลส แนะ

ทำอะไรลงไปได้ประจักษ์กับใจแล้วมันหายสงสัยนะ ท่านจึงเรียกว่าสนุทธิโก ฐิ ผลงานของตนเป็นลำดับลำดับ ตั้งแต่จิตเริ่มสงบเย็นใจเข้าเป็นสมาธิแล้วออกทางด้านปัญญาหมุนตัวแก้กิเลส จนกระทั่งกิเลสขาดสะบั้นลงไป สุดยอดของจิต สุดยอดของธรรม จะเรียกว่าจิตนั้นเป็นธรรมชาตาก็ไม่ผิด นั้นละสุดที่ไปที่มาของจิตดวงนี้ลงอยู่ในธรรมชาติ ลงอยู่นั้น ที่นี้ธรรมชาตุนี้ก็ไม่มีกาลสถานที่เวล่ำเวลา กฏอนิจจัง ทุกขัง อนตตา เข้าไปยุ่งไม่ได้ เหนือแล้วนั้น เหนือกฏอนิจจัง หมด นั้นละท่านว่านิพพานเที่ยง คือจิตดวงนี้เที่ยง จิตดวงนี้เป็นธรรมชาติแล้วเที่ยง

ให้มันเห็นชัด ๆ อย่างนั้นการปฏิบัติ ถ้าลงเห็นชัดเข้าไปแล้วความเพียรไม่ต้องบอก ต้องบังคับให้หลับให้นอน มันหมุนของมัน กลางวันมันก็ไม่หลับ กลางคืนก็ไม่หลับ มันดูมันตีมันในจิตที่จะให้หลุดพ้นไปเสียเดี๋ยวนี้ ๆ อย่างนั้น เพราะฉะนั้นมันถึงมีกำลังกล้าถึงขนาดนอนไม่หลับ มันไม่สนใจจะนอน มันมุ่งแต่ที่จะแก้กิเลส

สมัยปัจจุบันนี้ส่วนมากก็มีอยู่พระป่า พุฒตามหลักความเป็นจริง ไม่ได้เหยียบย่ำ ทำลายยกยอผู้ใด เอาหลักความจริงมาพูดตามที่เราได้ผ่านมากับตัวเองกับเพื่อนกับฝูง

ภาคปฏิบัติด้วยกัน ใครพูดเป็นเสียงเดียวกัน เพราะกิเลสกับธรรมอยู่ในหัวใจดวงเดียว จะเจอกันที่นั่นๆ ลึกลับก็ลึกลับที่นั่น ที่นี้เวลาจิตหมดหมดสมมุติ คำดำหนิติมอะไรหมด ความดำหนิติมอะไรเป็นสมมุติทั้งหมด เวลาผ่านไปแล้วยังเป็นคนละโลกไปแล้ว มันไม่เป็นอันเดียวกัน

ที่จะรับกันอยู่ก็มีแต่ธาตุขันธ์ ที่เคยพูดเสมอว่าธาตุขันธ์ของเรานี้มันเป็นสนามของโลกธรรม ๘ ดำหนิติม ได้มาสูญไปนี้อยู่ในวงนี้ อันนี้เรื่องธาตุเรื่องขันธ์ซึ่งเป็นสมมุติมันก็เป็นแบบเดียวกัน จิตนี้ผ่านไปหมดแล้ว กฎ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ไม่มีในจิตดวงนั้น นั่นละท่านว่านิพพานเที่ยง หรือว่าธรรมธาตุ จิตถึงขั้นธรรมธาตุแล้วเป็นอย่างนั้น

วันนี้ก็เท่านั้นละ เราก็จะไปธุระของเรา ไปเรื่อย สงสารโลกไม่ใช่อะไรนะ ไปทุกวันมีแต่ความสงสาร ให้พร

รับชมและรับฟังพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th

สถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อประชาชน *FM 103.25 MHz*

จากเครือข่ายทั่วประเทศ